

Randi om Mörner och skojare

I våras utmanade den amerikanske illusionisten och skeptikern James Randi slagrutedocenten Nils-Axel Mörner. Om Mörner kunde visa att hans slagruta fungerar i kontrollerade experiment, skulle han vinna en dryg miljon dollar. Mörner avböjde dock, eftersom han menar att Randi är en skojare. Här svarar James Randi på anklagelserna. (Artikeln är tidigare publicerad i SvD 24/4 1997.)

På Svenska Dagbladets ledarsida den 22/4 berättades om hur docenten Nils Axel Mörner avböjt mitt erbjudande om ett vetenskapligt kontrollerat experiment för att pröva om hans slagruta fungerar.

Docent Mörner säger att jag är en skojare. Jag är överens med honom om att det finns en skojare här, men jag har en annan åsikt än han om vem det är.

Vilket slagrutetest han än skulle gå med på att göra, skulle det utformas så att inget "skojeri" kunde påverka resultaten. Jag föreslog test med batterier därför att det sagts mig att Mörner regelbundet gör dessa test med sina studenter för att demonstrera sin förmåga.

Mörner säger att han "har viktigare saker att ägna sig åt". För oss vanliga människor är det nog svårt att tro på att Mörner har andra sysslor som inbringar honom över 1,1 miljoner dollar, och om han är en sådan ren själ att han känner sig förolämpad av detta penningerbjudande, varför kan han då inte helt enkelt genomföra testet och skänka pengarna åt hemlösa eller åt svältande barn. Det är otroligt grymt av honom att vägra utgöra denna uppgift, en uppgift som han säger att

han utför dagligen, när han skulle kunna hjälpa dessa olyckliga människor.

Jag tror inte jag har någon svårighet att lösa den stora gåtan. Jag tror att docent Mörner mycket väl vet att han inte kan avgöra vilken batteripol som är vänd uppåt eller nedåt, och att han har ljugit om detta i årtal. Han fasar för att hans kolleger och studenter, liksom allmänheten i Sverige och världen, skall komma underfund med detta faktum.

Docent Mörner vill slingra sig undan varje test därför att han är rädd för att bli avslöjad. I annat fall skulle han anta mitt erbjudande, genomföra testet och göra mig löjlig. Då skulle han också vara en uppbyren vetenskapsman som gick med på – såsom varje vetenskapsman bör göra – att bevisa sina påståenden. Hans undanflykter är ytliga, grundlösa och falska, och användningen av slagruta är ett bedrägeri som han främjar för att tillfredsställa sitt ego.

Jag utmanar honom att bevisa att jag har fel genom att använda en enda timme av sin tid, något som skulle inbringa honom (eller vilket välgörenhetsändamål som helst) en mycket stor summa pengar, och tillfredsställa hans kolleger, hans studenter och allmänheten. Till dess att han samtycker till att göra detta framstår han som en uppblåst pratmakare, full av pseudovetenskap, bortförklaringar och svaga argument.

Jag inväntar ett svar från honom. Återigen.

James Randi

Fotnot: Läs mer om Randis utmaning på <http://www.randi.org/jr/chall.html>

KONTAKT MED STYRELSEN OCH REDAKTIONEN:

Per Olof Hulth, ordf
Lillängsvägen 75
131 41 Nacka
08-718 53 14
e-mail: hulth@physto.se

Hanno Essén, v ordf
Bigarråvägen 4
114 21 Stockholm
08-723 18 27
e-mail: hanno@mech.kth.se

Pertti Poutiainen, kassör
Heleneborgsgatan 52
117 32 Stockholm
08-658 69 92
e-mail: pertti@physto.se

Sven Ove Hansson, ansv utg
Martinvägen 7
168 50 Bromma
08-87 87 78
e-mail:
sven-ove.hansson@filosofi.uu.se